

Məktəblərdə dinin tədrisi dövlətin müəyyən etdiyi standartlar əsasında aparılır

Emin Əmrullayev

“Dövlət və ya özəl təhsil müəssisəsi olmasından asılı olmayaraq təhsildə dövlət nəzarəti daim olmalıdır. Bu müəssisələrdə həm məzmun, həm də tədris baxımından tədrisə dövlət nəzarəti həyata keçirilir

Azərbaycanda ümumi təhsil dünyəvi təhsil və din haqda təhsil modeli üzərində qurulub. Yəni, ayrı-ayrı dinlər haqqında Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarına müxtəlif biliklər ötürülür. Bu, həyat bilgisi fənni çərçivəsində ayrı-ayrı standartlarda öz əksini tapır

Sınıf otaqlarında dinin necə tədris olunması mühüm məqamdır. Məktəblərdə dinin tədrisi ayrı-ayrı şəxslərin şəxsi fikirləri əsasında yox, məhz dövlətin müəyyən etdiyi standartlar əsasında aparılır və aparılmalıdır

Kadr hazırlığında elə sahələr var ki, burada bakalavr və magistr üzrə ayrı-ayrı ixtisasların müəyyənəndirilməsinə ehtiyac duyulmur: Məsələn tibb təhsilini nümunə götürə bilərik. Dünyanın heç bir yerində bu, bakalavr və magistr formasında bölünmür. Heç də məcburiyyət yoxdur ki, bütün ixtisasları bakalavr və magistra bölək. Yeni sahə yarananda, mütləq qaydada onun üçün yeni ixtisas yaratmağa ehtiyac yoxdur. Bəzən təklif edirlər ki, yaşlı iqtisadiyyat ixtisası yaradaq. İqtisadiyyatı oxuyan adam sonra istəsə, bu sahədə məşğul ola bilər

Son dövrlər elmi məqalələrin sayında artım müşahidə edilir. Çox istərdik ilahiyyat və din sahəsində də araşdırmalar istiqamətində bu artımı görərik”

“Müasir dini təhsil modelləri ənənələr və global çağırışlar kontekstində” adlı konfrans keçirilib

Oktyabrın 16-da “Müasir dini təhsil modelləri ənənələr və global çağırışlar kontekstində” adlı respublika elmi-praktik konfrans keçirilib.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Mənavi Dəyərlərin Təbliği Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransın təşkilində məqsəd ölkəmizdə dini təhsil sahəsində mövcud vəziyyətin müzakirə olunması, qarşıya çıxan problemlərin həlli ilə bağlı təkliflərin irəli sürülməsi, bu istiqamətdə fəaliyyət göstərən alim və mütəxəssislər arasında təcrübə mübadiləsinin aparılmasıdır.

Konfransda dövlət orqanlarının rəhbər şəxsləri, elm adamları, ziyalılar, din xadimləri və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Konfransın rəsmi açılış mərasimində çıxış edən Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramin Məmmədov bildirib ki, müasir dövrdə cəmiyyət xurafatın və mifologiyanın tələp etdiyi təzislər əsasında deyil, elmi-texniki nailiyyətlər, tədqiqatlar, araşdırmalar əsasında əldə olunmuş nəticələrlə idarə olunur. Komitə sədrinin sözlərinə görə, ilahiyyat elminin meydana gəlməsi məhz dinə elmi yanaşmanın məntiqi yekunudur.

Ramin Məmmədov qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin siyasətinin əsas məqsədlərindən biri də bundan ibarətdir ki, din haqqında təsəvvürlər elmi biliklər əsasında formalaşmalıdır. Dini tədris etməyin özü də xüsusi biliklər, elmi düşüncə və pedaqoji bacarıq tələb edir. Dini təhsilin əhəmiyyətini artırmaq, müasir dövrdə yeni dini təhsil modelləri axtarışını zəruri edən amillərdən biri də məhz bundan ibarətdir. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Bakı İlahiyyat Kollecinin yaradılması da bu məqsədə xidmət edir.

Komitə sədri çıxışının sonunda dini təhsilin ən uğurlu modellərindən birinin də məhz multikulturalizmin, tolerantlıq ənənələrinin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanda yaradıla biləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Açılış mərasimində iştirak edən elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev konfransın vacibliyindən bəhs edərək sözügedən mövzu ilə bağlı ixtisaslaşmış mütəxəssislərin rəy və təkliflərinin böyük əhəmiyyət daşıdığını, onların tövsiyələrinin gələcəkdə dini təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsində həlledici rol oynaya biləcəyini qeyd edib.

Nazirin sözlərinə görə, müxtəlif dinlərin əsaslarına dair biliklərin ötürülməsi za-

manı dinlərarası tolerantlıq və qarşılıqlı anlaşma ön planda olmalıdır. “Həyat bilgisi” fənni bu biliklərin bir hissəsi kimi dövlət tədris planına daxildir, dərslərin məzmunu və müəllimlərin hazırlığı diqqətlə izlənməlidir.

Emin Əmrullayev sinif otaqlarında dini tədrisin dövlətin müəyyən etdiyi standartlar əsasında aparılmalı olduğunu, məktəblərdə dini təhsilin tədrisində isə yalnız dövlət standartlarına uyğun proqramların həyata keçirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Nazir bildirib ki, dini təhsil sahəsində kadr hazırlığı da xüsusi diqqət tələb edir və bu istiqamətdə ixtisasların daha dəqiq müəyyənəndirilməsinə ehtiyac var. Həmçinin dini tədqiqatların və araşdırma məqalələrinin hazırlanması üçün daha geniş imkanlar yaradılmalı və bu məqsədlə tədqiqatlar aparılmalıdır. Nazir bu istiqamətdə aparılacaq tədqiqatların və mütəxəssis hazırlığının Azərbaycanda dini təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, həm də global çağırışlara cavab verən təhsil modellərinin formalaşmasına xidmət edəcəyini vurğulayıb.

Çıxışının sonunda konfransın işinə uğurlar arzulayan Emin Əmrullayev konfransın həm elmi, həm də praktik cəhətdən dini təhsil sahəsinə yeni yanaşmaların ortaya çıxmasına töhfə verəcəyinə inandığını söyləyib.

Çıxış edən Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunun rektoru Aqil Şirinov bildirib ki, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda və onun yanında fəaliyyət göstərən Bakı İlahiyyat Kollecinin dini tədrisi din haqqında və dinlərdən öyrənmə modellərinə uyğun şəkildə aparılır. Rektorun sözlərinə görə, dini biliklər doğru mənbələrə əsaslanaraq şərh olunmalı, həmçinin müasir dövrün reallıqları da nəzərə alınıb cəmiyyətə çatdırılmalıdır. Dini təhsilin düzgün aşılanması dinin özünü təhriflərdən qoruyur, milli-mənavi vəhdətin təmin edilməsinə töhfə verib, cəmiyyəti radikal dini tendensiyalardan sığortalayır.

Rəsmi açılış mərasimindən sonra elmi-praktik konfrans işini panellərlə davam etdirib.

“Azərbaycanda dini təhsil: keçmişdən bu günə”, “Dünyəvi dövrdə dini təhsilin aktual məsələləri”, “İslam coğrafiyasında dini təhsil: ənənə və müasir çağırışlar”, “Dini tərbiyə, dini təhsil və din tədrisi” mövzularında keçirilən panellərdə cari mövzularla bağlı çıxışlar edilib, müzakirələr aparılıb.

Yətər KƏRİMLİ

Ramin Məmmədov

“Azərbaycanda dini təhsil tamamilə yeni istiqamətdir. Uzun illər ərzində xalqın tarixi yaddaşında, ictimai şüurunda din və təhsil az qala əks qütbə dayanan iki fərqli, bir-birinə zidd anlayışlar kimi stereotipləşib. Bu bəlkə də, onunla bağlıdır ki, sovet təhsil sistemi bizə dini xurafatın, təhsili isə elmin ilk pilləsi, bəzən hətta fundamental əsası kimi təqdim etmişdi. Lakin bu gün elə bir dünyada yaşayırıq ki, bütün keçmiş stereotipləri sındıraraq hər bir anlayışın fəlsəfəsini kəşf etməyə çalışırıq

Müasir dövrdə cəmiyyət xurafatın və mifologiyanın tələp etdiyi təzislər əsasında deyil, elmi-texniki nailiyyətlər, tədqiqatlar, araşdırmalar əsasında əldə olunmuş nəticələrlə idarə olunur

İlahiyyat elminin meydana gəlməsi məhz dinə elmi yanaşmanın məntiqi yekunudur. Bəşəriyyət yaradılışdan bəri bir çox suallara cavab axtarıb. O sualların bir hissəsinin cavabını biz məhz elmdə tapmışıq, təhsildə öyrənmişik. Elm və dinin bu qaçılmaz ittifaqı bizə dünyanı daha yaxşı dərk etmək şansı verir. Bu şansı doğru istifadə etməyin yolu isə təhsildən keçir

Azərbaycan dövlətinin siyasətinin əsas məqsədlərindən biri də bundan ibarətdir ki, din haqqında təsəvvürlər elmi biliklər əsasında formalaşmalıdır. Bəsit mülahizələr, miflər və əfsanələr, xurafat dini şüuru müəyyənəndirən amilə çevrilməməlidir. Multikulturalizm, tolerantlıq kimi bəşəri dəyərlər bu düşüncənin mayasını təşkil etməlidir. Çünki bütün səmavi dinlərin də fəlsəfəsi elə bu prinsiplərə əsaslanır

Dini tədris etməyin özü də xüsusi biliklər, elmi düşüncə və pedaqoji bacarıq tələb edir. Dini təhsilin əhəmiyyətini artırmaq, onun müasir dövrdə yeni dini təhsil modelləri axtarışını zəruri edən amillərdən biri də məhz bundan ibarətdir. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu və Bakı İlahiyyat Kollecinin yaradılması da məhz bu məqsədə xidmət edir. Bizim ölkəmiz dünyada dövlət-din münasibətləri modelinin ən yaxşı nümunələrindən birini yaratmağa müvəffəq olub və biz haqlı olaraq bununla fəxr edirik. Əminəm ki, dini təhsilin də ən uğurlu modellərindən biri məhz multikulturalizmin, tolerantlıq ənənələrinin həyat tərzinə çevrildiyi Azərbaycanda yaradıla bilər”